

DOI: 10.36919/2312-7872.3.2024.121

І. М. Вронський,

аспірант,

ПВНЗ «Європейський університет», м. Київ

E-mail: ivronsjkyj@e-u.edu.ua

ORCID: 0009-0002-5713-4379

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ПРИ УМОВІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ

У статті досліджено оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємств, що набуває особливої актуальності в сучасних умовах. Здійснена розробка методики оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу, які враховують фінансові, нефінансові, соціальні, екологічні та інноваційні аспекти. Методологія дослідження ефективності інновацій підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу включає визначення цілей і завдань, вибір ключових показників ефективності, збір та аналіз даних, а також інтеграцію та інтерпретацію результатів.

У статті проаналізовано особливості оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємств з позицій забезпечення соціальної відповідальності бізнесу. Визначено тенденції зміни кількості впроваджених видів інноваційної продукції та динаміки витрат на інновації промислових підприємств при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу. Проаналізовано етапи оцінки ефективності інноваційної діяльності підприємства в умовах забезпечення соціальної відповідальності бізнесу. Розглянуто різні методики оцінки ефективності інноваційної діяльності підприємств.

Проаналізовано чинники, які уповільнюють розвиток інноваційного потенціалу підприємств. Доведено, що оцінювання ефективності інноваційної діяльності при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу повинно базуватись на комплексному підході, який включає як фінансові, так і науково-технічні, соціальні та стратегічні аспекти. Застосування комплексного підходу оцінювання ефективності інноваційної діяльності допомагає підприємствам аналізувати свої досягнення, визначати слабкі місця та здійснювати обґрунтовані рішення при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу.

Ключові слова: ефективність, інновації, методи оцінки, оцінка ефективності інноваційної діяльності, соціальна відповідальність бізнесу.

Постановка проблеми. Оцінка рівня ефективності інновацій підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу визначається як функція управління, цілеспрямована на опрацювання фінансово-господарського стану, особливостей діяльності, аналізу інноваційних процесів та побудови, на засадах отриманої узагальненої інформації, висновків для прийняття вдалих управлінських рішень. У цілях зростання прибутковості, ефективності господарювання в умовах розвинутого ринкового середовища та ефективності інновацій підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу потребують особливого наукового новітнього підходу щодо стратегічного управління інноваційною діяльністю. Метою інновацій у даному напрямі є дослідження та застосування наукових теоретико-методичних положень у сфері формування вдалої інноваційної стратегії

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На даний час існує значна кількість праць щодо теоретичних та практичних аспектів ведення управління інноваційною діяльністю на підприємствах. Зокрема, вони стали предметом дослідження у працях вітчизняних вчених Колещук О., Гарматій М. [1], Гораль Л., Конкольняк М. [2], Феденко В. [4], Погорелова Т. [5], Струтинська Л. [6], Вороніна В., Зюкова М., Артеменко А. [10]

Аналітичне дослідження теоретико-методологічних основ реалізації стратегічного управління інноваційною діяльністю показало, що за теперішніх умов не вирішеним залишаються питання особливостей розробки ефективної системи стратегічного управління інноваційною діяльністю, орієнтованої на довгострокову перспективу. Відповідно, науковий та практичний інтерес досліджуваної тематики обумовлений необхідністю інноваційного розвитку підприємств.

Метою даної статті є формування теоретико-методичних засад та практичних рекомендацій щодо оцінки ефективності стратегічного управління інноваційною діяльністю на підприємствах при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу та із врахуванням сучасних вимог та стану вітчизняної економіки.

Виклад основного матеріалу. Для оцінки ефективності інновацій підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу треба враховувати не тільки загальну суму доходу, який можна одержати за весь строк експлуатації нововведення, а і його приріст порівняно з аналогом. Виконання цієї вимоги означає, що в техніко-економічному обґрунтуванні вибору найліпшого варіанту інновацій слід ураховувати як теорію порівняльної оцінки ефективності, так в теорію абсолютної ефективності. Базуючись на теорії порівняльної ефективності, відбирають найліпший варіант з можливих, а потім розраховують оцінні показники абсолютної ефективності інновацій. Методичні рекомендації орієнтують переважно на теорію абсолютної ефективності інвестицій підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу.

Під час оцінки ефективності інновацій підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу потрібно вирізняти: розрахунковий рік упровадження, перший рік після закінчення нормативного терміну освоєння нововведення, початковий рік терміну експлуатації інновацій, термін експлуатації нововведення, останній рік терміну експлуатації інновацій. За розрахунковий рік береться другий або третій календарний рік серійного випуску нової продукції або другий рік використання нової технології, нових методів організації управління, виробництва, праці. За початковий рік терміну експлуатації інноваційного продукту береться рік початку фінансування робіт з його реалізації.

Такий підхід не завжди прийнятий для оцінки ефективності нововведення, тому що одноразові витрати на його реалізацію можуть здійснюватися протягом багатьох років. У зв'язку з цим для оцінки ефективності інновацій усі витрати, а також результати приводяться до розрахункового року за допомогою як коефіцієнтів дисконтування, так і коефіцієнтів нарощування.

На відміну від цього, з метою оцінки ефективності інноваційного продукту підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу приведення поточних витрат і результатів здійснюють їх дисконтуванням до початкового року здійснення одноразових витрат. Під час оцінки ефективності нововведень підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу, на відміну від оцінки ефективності інновацій, слід значно більшу увагу приділити процесу вибору найліпшого варіанта з числа можливих.

Колещук О. та Гарматій М. аналізують інноваційну сприйнятливість підприємств, визначаючи дефініції та складові цього поняття. Вони підкреслюють, що інноваційна сприйнятливість є ключовим фактором для успішного впровадження інновацій та адаптації до змін у зовнішньому середовищі [1]. Подібну тематику досліджують Гораль Л. та Конкольняк М., зосереджуючись на процесно-просторовому управлінні інноваційною діяльністю, акцентуючи увагу на необхідності інтеграції інновацій у загальну стратегію підприємства та використання просторових аспектів для підвищення ефективності інноваційних процесів [2]. Іванова В. зосереджується на оцінці ефективності інноваційних процесів, що дозволяє підприємствам краще контролювати і коригувати свої інноваційні стратегії [3].

Особливої актуальності набувають теоретичні та практичні питання оцінки ефективності інновацій підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу. За сучасних ринкових умов підвищуються вимоги до економічних вимірювань та економічних обґрунтувань прийняття рішень щодо інноваційних проєктів, які можуть фінансуватися лише після економічної оцінки кожного з можливих їх варіантів. Слід зважати на те, що підприємства будують свою діяльність у напрямі досягнення свої локальних цілей, передусім можливості успішно функціонувати на ринках виробництва нових товарів і послуг, які з'являються в результаті впровадження нових технологій. Кінцевим результатом інноваційної діяльності підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу є виробництво конкурентоспроможної продукції та зміцнення позицій на ринку і свого фінансового стану. Процес комплексної оцінки ефективності інноваційної діяльності фірми можна здійснювати за етапами, наведеними на рис. 1.

Одним з найскладніших етапів оцінки ефективності інновацій є побудова системи моніторингу зовнішнього середовища фірми, тобто системи постійного спостереження за напрямками й досягненнями науково-технічного прогресу в конкретній і суміжних галузях. На цьому етапі фахівці фірми вивчають можливості: використання нових знань інтелектуальних продуктів;

виробництва продукції на основі нових, більш прогресивних технологічних процесів; застосування нових видів основних засобів і сировинних ресурсів; виготовлення інноваційної продукції; зміни продуктового портфеля; упровадження сучасних організаційно-технічних рішень виробничого, комерційного характеру, тощо.

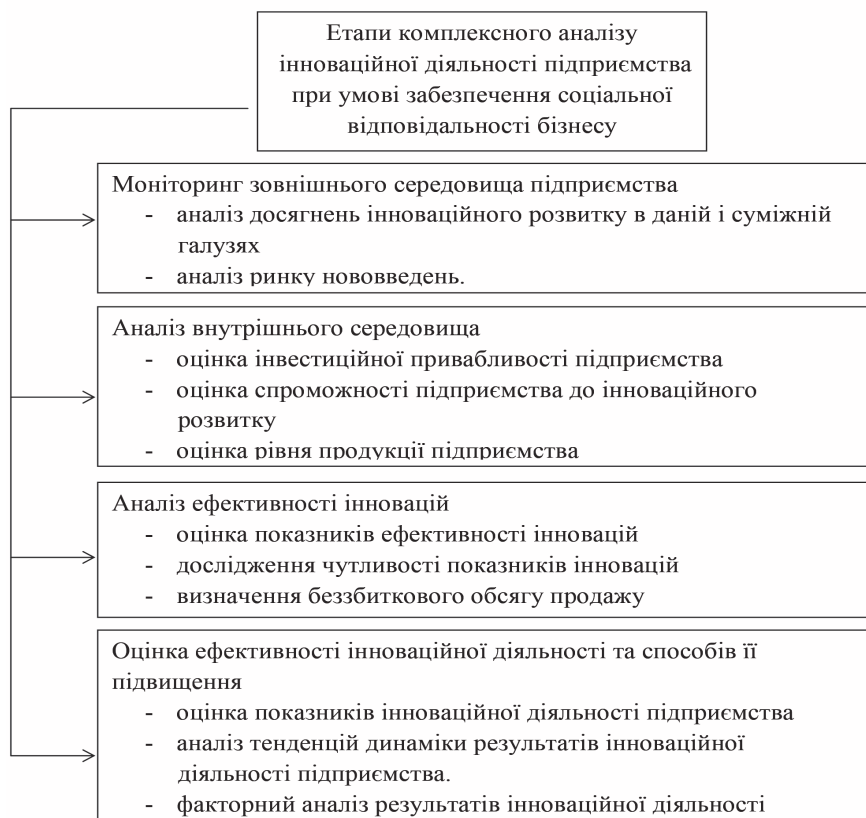

Рис. 1. Етапи оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу

Отже, у загальному вигляді економічна ефективність інновацій підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу визначається порівнянням результатів з витратами, що забезпечили цей результат.

Аналіз ринку нововведень слід провадити за двома великими блоками: ринком контрактних НДДКР і ринком технологічних ліцензій. Під інвестиційною привабливістю фірми будемо розуміти оцінку доцільності вкладень грошових коштів у певний інноваційний проект з метою задоволення потреб усіх зацікавлених сторін.

Феденко В. оцінює ефективність інвестиційної та інноваційної діяльності підприємств в сучасних умовах, наголошуючи на необхідності постійного моніторингу та адаптації до змін у ринкових умовах [4]. Погорелова Т. аналізує оцінку ефективності менеджменту підприємства, підкреслюючи важливість управлінських рішень в інноваційному розвитку [5].

Теорія і практика вимірювання інвестиційної привабливості підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу підтверджує необхідність побудови системи показників, що характеризують кругообіг капіталу на всіх його фазах: залучення капіталу; його розміщення; використання капіталу. З огляду на це, для оцінки інвестиційної привабливості підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу можна запропонувати такі групи показників:

- фінансової стійкості й незалежності підприємства (коефіцієнт автономії, фінансування, загальної й поточної заборгованості, довгострокової фінансової незалежності, маневреності власного оборотного капіталу, забезпеченості виплат відсотків за кредитами);
- ліквідності та платоспроможності підприємства (коефіцієнт абсолютної ліквідності, швидкої ліквідності, покриття, величина чистого оборотного капіталу, співвідношення дебіторської й кредиторської заборгованості);
- ділової активності (коефіцієнти оборотності всіх активів фірми, необоротних та оборотних активів, запасів, дебіторська й кредиторська заборгованості);

– ринкової активності (дохід на акцію, рентабельність акцій, коефіцієнт дивідендних виплат);
– прибутковості (рентабельності основної діяльності, операційної діяльності, продукції, інноваційної продукції, продажу, активів, нематеріальних активів, чистих активів, власного капіталу, персоналу).

У разі застосування методики розрахунку окремих показників інвестиційної привабливості підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу слід урахувувати специфіку організаційно-правової організації бізнесу, зокрема акціонерних товариств у розрахунку показників прибутковості.

Оцінюючи спроможність фірми до інноваційного розвитку, треба зважити на такі фактори:

- наявність достатньої чисельності та відповідної кваліфікації персоналу, що здійснює НДДКР;
- наявність належного дослідництва виробництва;
- здійснення необхідних витрат у сфері НДДКР і для оновлення виробництва.

У процес оцінки рівня продукції доцільно визначати: динаміку обсягів продаж; рівень оновлення асортименту продукції; рівень конкурентоспроможності продукції; рівень сертифікованої продукції; частку продукції, що відповідає міжнародним стандартам; відносну частку ринку; частку експортної продукції. Струтинська Л. зосереджується на ефективності інноваційних заходів, що дозволяє підприємствам краще контролювати і коригувати свої інноваційні стратегії[6].

Оцінку організаційно-технічного та управлінського рівня підприємства можна здійснювати за такими групами показників:

– за рівнем прогресивності основних засобів і технологічних процесів (рівень автоматизації та механізації виробництва, озброєність нематеріальними активами, коефіцієнти оновлення й вибуття основних засобів, коефіцієнт зносу основних засобів і прогресивних технологічних процесів і методів обробки);

– за оцінкою рівня організації виробництва (коефіцієнти спеціалізації, кооперування, використання виробничої потужності);

– за оцінкою кадрового потенціалу і рівня організації праці (кваліфікований та освітній рівень персоналу, рівень перепідготовки кадрів, рівень підвищення кваліфікації кадрів, рівень перепідготовки службовців, коефіцієнти використання робочого часу, змінності робочої сили, плинність кадрів, стабільності робочих кадрів);

– за оцінкою рівня управління виробництвом (коефіцієнт ефективності управління, міра централізації управлінських функцій, показник економічності апарата управління).

На етапі аналізу ефективності інновацій визначається доцільність інвестиційних вкладень у певний інноваційний проект, оцінюються можливі ризики за різними варіантами розвитку подій, визначається беззбитковий обсяг продажу продукції.

Останнім часом висловлюється думка, що необхідно розрізняти поняття ефективності та результативності. Результативність характеризується мірою задоволення потреб зацікавлених сторін, а ефективність є критерієм того, як саме з економічного погляду використовуються ресурси фірми для забезпечення певного рівня задоволення зацікавлених сторін.

Проведення комплексного заходу аналізу інноваційної діяльності на основі викладених методичних підходів сприятиме обґрунтуванню найбільш ефективних напрямів інноваційної діяльності, інноваційних програм і проектів фірми.

Крилов Д. досліджує місію, завдання та особливості організації інноваційної діяльності підприємства, підкреслюючи важливість стратегічного планування й оптимізації процесів управління інноваціями [7]. Ткачук О. та Германюк Н. аналізують сучасні підходи до організації інноваційної діяльності підприємств, підкреслюючи важливість стратегічного планування й оптимізації процесів управління інноваціями [8].

Для оцінки економічної ефективності інновацій (інноваційних проектів) у вітчизняній практиці використовується система показників, які широко висвітлюються в літературі. Вони відображають співвідношення витрат на одержаних результатів, тобто тих переваг, які будуть здобуті від реалізації інновацій. На рис. 2 наведено показники ефективності інноваційного проекту.

Показники економічної ефективності підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу відображають ефективність інноваційних проектів з погляду інтересів усього національного господарства, а також регіонів, галузей виробництва, організацій, що беруть участь у проекті. Відображаючи інноваційні проекти і розраховуючи показники ефективності на рівні національного господарства, беруть до уваги такі результати проекту:

- кінцеві виробничі результати (виручка від реалізації нових товарів, інтелектуальної власності — ліцензій, ноу-хау, програм для ЕОМ тощо);
- соціальні й екологічні результати, розраховані відповідно до спільних дій учасників проекту в регіонах;
- прямі фінансові результати;
- кредитні позики, інвестиції інших держав, банків, фірм тощо.

Рис. 2. Показники ефективності інновацій підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу

Слід відзначити, що Паламаренко Я. розглядає сучасні підходи до оцінювання рівня стратегічного розвитку підприємства, включаючи інноваційну діяльність, і пропонує інструменти для аналізу і планування інноваційних стратегій [9]. Побічні фінансові результати, що їх обумовлюють під час здійснення проекту: зміни доходів сторонніх організацій і громадян ринкової вартості земельних ділянок, будівельних споруд, витрати природних ресурсів та інші надзвичайні ситуації. До витрат належать передбачені в проекті й необхідні для його реалізації побічні й одночасні витрати всіх учасників проекту, обчислені без повторного врахування однакових витрат одних учасників у складі результатів інших учасників.

Під час оцінки ефективності інноваційних проектів передбачається розрахунок таких важливих показників, як:

- інтегральний ефект (чистий дисконтований дохід);
- внутрішня норма прибутковості (дохідності);
- рентабельність інвестицій;
- період і строк окупності.

Вороніна В., Зюкова М. та Артеменко А. зосереджуються на оцінці інноваційного потенціалу підприємства як засобу ефективного управління його розвитком, пропонуючи методики і підходи для визначення та підвищення цього потенціалу [10].

Соціальні, екологічні, політичні й інші результати не піддаються вартісній оцінці, розглядаються як доповнювальні показники економічної ефективності й ураховуються у прийнятті рішень з інноваційної діяльності.

Розвиток і поширення в інновацій підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу супроводжуються багатоваріантністю економічних результатів (ефектів) різного масштабу і тривалості, які показано на рис 3.

Розмір ефекту від реалізації нововведень безпосередньо визначається очікуванню їх ефективністю, котра визначається як:

- поліпшення використання ресурсів;
- збільшення обсягів продажу;
- одержання прибутку від упровадження винаходів, патентів, ноу-хау, ліцензійної діяльності;
- зміна асортименту продукції та поліпшення його якості, створення нових товарів і послуг, що повніше задовольняють потреби споживача;
- зміна умов праці та підвищення її ефективності;
- приріст і нагромадження нових знань, умінь і навичок;
- підвищення кваліфікації робітників

- можливість навчання, зміни професії й соціального статусу працівника;
- підвищення рівня задоволеності умовами та змістом праці, можливість самореалізації;
- поліпшення системи управління й організації як виробництвом, так і суспільством загалом (розвиток демократії, гуманізації управління, упровадження принципів самовдосконалення соціо-технічних систем);
- зміна якості і стилю життя людей, формування нової культури.

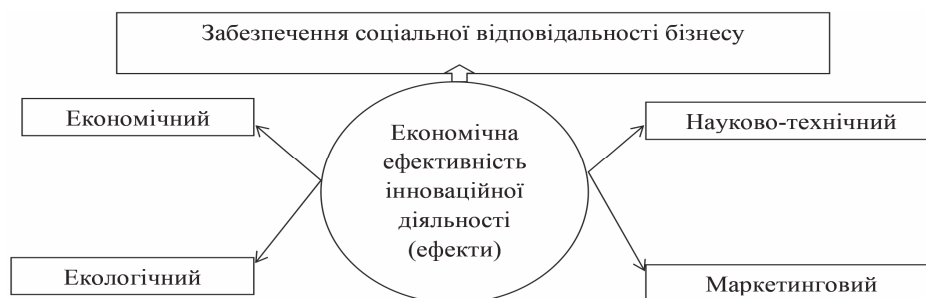

Рис. 3. Ефекти інноваційної діяльності підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу та їхній взаємозв'язок

Економічним ефектом називається результат, який одержують завдяки витратам на розвиток господарства (упровадження інноваційних проектів у виробництво), що дає змогу збільшувати виробництво засобів виробництва, предметів ужитку, послуг за визначений період. Економічний результат оцінюється системою вартісних показників і критеріїв (вартість НДДКР, вкладання у виробництво, маркетинг, наявність фінансів у необхідний час, потенційний річний розмір прибутку, очікувана норма прибутку, сумарний дохід за весь життєвий цикл інновацій, абсолютна та відносна ефективність).

Екологічний ефект — це результат взаємодії інноваційної діяльності з навколишнім середовищем.

Науково-технічний ефект є результатом науково-технічної продукції, що відбиває потреби ринку в наукових дослідженнях і розробках і можливість їх реалізації. Для його визначення необхідно проаналізувати сукупність якісних і вартісних характеристик цієї продукції, вивчити перевищення її параметрів перед продукцією конкурентів, тобто визначити конкурентоспроможність науково-технічної продукції.

Таблиця 1

Показники зовнішнього формування	
довгострокові	короткострокові
Тенденції розвитку економіки	Коливання кон'юнктури
Тенденції розвитку ринку	Раптова поява чи вихід з ринку конкурента
Тенденції розвитку науково-технічного прогресу	Інші причини
Показники якості	
стандартизовані	регламентовані
Визначаються вітчизняними й міжнародними стандартами, нормами та рекомендаціями (призначення та сфера споживання, вимоги до ресурсів і матеріалів, ергономічні та інші вимоги)	Визначаються вітчизняними й міжнародними технічними регламентами, нормативами та постановами (показники безпеки виробництва, застосування та споживання, патентно-правові та інші чинники)
Економічні показники	
разові	поточні
Витрати на реалізацію продукції	Витрати на експлуатацію (споживання)
– вартість вибору	– витрати на обслуговування
– витрати на транспортування	– витрати на ремонт
– податки, митні збори	– витрати на паливо, енергію
– витрати на монтаж, після продажне обслуговування	– витрати на утилізацію виробу
– інші витрати	– інші витрати

Конкурентоспроможність науково-технічної продукції — це рівень її економічних, технічних і експлуатаційних параметрів, які дозволяють витримати суперництво з іншою аналогічною продукцією на ринку. Конкурентоспроможність — порівняльна характеристика продукції, що містить

комплексну оцінку всієї сукупності виробничих, комерційних, організаційних і економічних показників. Вона визначається сукупністю споживчих властивостей даної продукції за мірою відповідності суспільним потребам з урахуванням витрат на їх задоволення, цін, умов постачання й експлуатації в процесі виробничого чи особистого споживання. Класифікаційну схему, яка відображає чинники привабливості продукції та її конкурентоспроможності, можна подати у вигляді ланцюжка: якість → ціна → сервіс → маркетингове середовище.

Рівень маркетингового середовища (супроводу) товару характеризує розширені його характеристики (маркетинг-логістика, гарантії, реклама, імідж, упаковка, брендинг тощо). Класифікаційну схему показників, яка розкриває конкурентоспроможність продукції, наведено в табл. 1.

Отже, ефективність інноваційної діяльності підприємства при умові забезпечення соціальної відповідальності бізнесу визначають її конкретною здатністю створювати інновації, які зберігають відповідну кількість праці, часу, матеріально-технічних ресурсів, коштів у розрахунку на одиницю всіх необхідних і передбачених корисних ефектів продуктів, послуг, технічних систем або дають змогу збільшувати виробництво знарядь праці, предметів споживання, які створюють комфортні умови життя людей, нові правила соціальних відносин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Колешук О., Гарматій М. Аспекти інноваційної сприйнятливості підприємств: дефініції та складові. Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка. 2021. Вип. 10(20). С. 38–45. DOI: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-10\(20\)-04](https://doi.org/10.33296/2707-0654-10(20)-04)
2. Гораль Л., Конкольняк М. Процесно-просторове управління інноваційною діяльністю підприємств. Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка. 2021. Вип. 12(24). С. 50–60. DOI: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-12\(24\)-13](https://doi.org/10.33296/2707-0654-12(24)-13)
3. Іванова В. В. Управління інноваційною діяльністю підприємства: оцінка ефективності процесу. Вісник післядипломної освіти. Серія «Соціальні та поведінкові науки». 2021. Вип. 16(45). С. 162–175. DOI: [https://doi.org/10.32405/2522-9931-2021-16\(45\)-162-175](https://doi.org/10.32405/2522-9931-2021-16(45)-162-175)
4. Феденко В. Оцінка ефективності інвестиційної та інноваційної діяльності підприємств в сучасних умовах. Актуальні питання у сучасній науці. 2024. Вип. 7(25). С. 108–121. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-7\(25\)-108-121](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-7(25)-108-121)
5. Погорелова Т. Оцінка ефективності менеджменту підприємства. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки). 2021. Вип. 1. С. 79–83. DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2020.1.79>
6. Струтинська Л. Р. Ефективність інноваційних заходів у діяльності підприємства. Scientific Bulletin of UNFU. 2022. Вип. 32(3). С. 49–54. DOI: <https://doi.org/10.36930/40320308>
7. Крилов Д. Інноваційна діяльність підприємства: місія, завдання та особливості організації. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2023. Вип. 1(33). С. 7–14. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-1\(33\)-7-14](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-1(33)-7-14)
8. Ткачук О. М., Германюк Н. В. Сучасне удосконалення інноваційної діяльності підприємства. Економіка і організація управління. 2020. Вип. 4(40). С. 90–99. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2020.4.9>
9. Паламаренко Я. В. Сучасні підходи до оцінювання рівня стратегічного розвитку підприємства. Ефективна економіка. 2020. Вип. 5. С. 11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.5.80>
10. Вороніна В. Л., Зюкова М. М., Артеменко А. Є. Оцінка інноваційного потенціалу підприємства як засіб ефективного управління його розвитком. Економічний простір. 2020. Вип. 162. С. 57–62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/162-10>

REFERENCES

1. Koleschuk, O., & Harmatiy, M. (2021). Aspekty innovatsiinoi spryinyatlyvosti pidpriemstv: definitsii ta skladovi [Aspects of innovative susceptibility of enterprises: definitions and components]. Adaptivne upravlinnia: teoriia i praktyka. Serii Ekonomika, 10(20). DOI: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-10\(20\)-04](https://doi.org/10.33296/2707-0654-10(20)-04) [in Ukrainian]
2. Horal, L., & Konkolnyak, M. (2021). Protsesno-prostorove upravlinnia innovatsiinoiu diialnistiu pidpriemstv [Process-spatial management of innovative activity of enterprises]. Adaptivne upravlinnia: teoriia i praktyka. Serii Ekonomika, 12(24). DOI: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-12\(24\)-13](https://doi.org/10.33296/2707-0654-12(24)-13) [in Ukrainian]

3. Ivanova, V. V. (2021). Upravlinnia innovatsiinoiu diialnistiu pidpriemstva: otsinka efektyvnosti protsesu [Management of innovative activity of an enterprise: assessment of the process effectiveness]. Visnyk pislidyplomnoi osvity. Seriya «Sotsialni ta povedinkovi nauky», 16(45), 162–175. DOI: [https://doi.org/10.32405/2522-9931-2021-16\(45\)-162-175](https://doi.org/10.32405/2522-9931-2021-16(45)-162-175) [in Ukrainian]

4. Fedenko, V. (2024). Otsinka efektyvnosti investytsiinoi ta innovatsiinoi diialnosti pidpriemstv v suchasnykh umovakh [Evaluation of the efficiency of investment and innovation activities of enterprises in modern conditions]. Aktualni pytannia u suchasni nautsi, 7(25). DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-7\(25\)-108-121](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-7(25)-108-121) [in Ukrainian]

5. Pohorelova, T. (2021). Otsinka efektyvnosti menedzhmentu pidpriemstva [Assessment of enterprise management efficiency]. Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu «Kharkivskiy politekhnichnyi instytut» (ekonomichni nauky), (1), 79–83. DOI: <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2020.1.79> [in Ukrainian]

6. Strutynska, L. R. (2022). Efektyvnist innovatsiinykh zakhodiv u diialnosti pidpriemstva [Efficiency of innovative measures in enterprise activities]. Scientific Bulletin of UNFU, 32(3), 49–54. DOI: <https://doi.org/10.36930/40320308> [in Ukrainian]

7. Krylov, D. (2023). Innovatsiina diialnist pidpriemstva: misiia, zavdannia ta osoblyvosti orhanizatsii [Innovative activity of the enterprise: mission, tasks and organizational features]. Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia, (1(33)), 7–14. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-1\(33\)-7-14](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-1(33)-7-14) [in Ukrainian]

8. Tkachuk, O. M., & Hermaniuk, N. V. (2020). Suchasne udoskonalennia innovatsiinoi diialnosti pidpriemstva [Modern improvement of enterprise innovation activity]. Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia, 4(40), 90–99. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2020.4.9> [in Ukrainian]

9. Palamarenko, Ya. V. (2020). Suchasni pidkhody do otsiniuvannia rivnia stratezhichnoho rozvytku pidpriemstva [Modern approaches to assessing the level of strategic development of the enterprise]. Efektyvna ekonomika, (5), 11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.5.80> [in Ukrainian]

10. Voronina, V. L., Ziukova, M. M., & Artemenko, A. Ye. (2020). Otsinka innovatsiinoho potentsialu pidpriemstva yak zasib efektyvnoho upravlinnia yoho rozvytkom [Assessment of the innovative potential of an enterprise as a means of effective management of its development]. Ekonomichnyi prostir, (162), 57–62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/162-10> [in Ukrainian]

Vronsky I. M. ASSESSMENT OF THE EFFECTIVENESS OF THE INNOVATIVE DEVELOPMENT OF AN ENTERPRISE UNDER THE CONDITION OF ENSURING THE SOCIAL RESPONSIBILITY OF BUSINESS

The article examines the assessment of the effectiveness of innovative activity of enterprises, which is becoming particularly relevant in modern conditions. A methodology for assessing the effectiveness of innovative activity of an enterprise, provided that the social responsibility of business is ensured, has been developed, which takes into account financial, non-financial, social, environmental and innovative aspects. The methodology for studying the effectiveness of innovation of an enterprise, provided that the social responsibility of business is ensured, includes defining goals and objectives, selecting key performance indicators, collecting and analyzing data, as well as integrating and interpreting the results.

The article analyzes the features of assessing the effectiveness of innovative activity of enterprises from the standpoint of ensuring the social responsibility of business. The trends of change in the number of introduced types of innovative products and the dynamics of innovation costs of industrial enterprises are determined under the condition of ensuring the social responsibility of business. The stages of assessing the effectiveness of innovative activity of an enterprise under the conditions of ensuring the social responsibility of business are analyzed. Various methods of assessing the effectiveness of innovative activity of enterprises are considered.

The factors that slow down the development of the innovative potential of enterprises are analyzed. It is proved that the assessment of the effectiveness of innovative activity, while ensuring the social responsibility of business, should be based on a comprehensive approach that includes both financial and scientific and technical, social and strategic aspects. The use of a comprehensive approach to assessing the effectiveness of innovative activity helps enterprises analyze their achievements, identify weaknesses and make informed decisions while ensuring the social responsibility of business.

Keywords: efficiency, innovation, evaluation methods, evaluation of the efficiency of innovation activities, social responsibility of business.